

Andrea Řeňčová

Existential quantifier *some* in determinative and pronominal functions, and its translation equivalents in Czech

Bakalářská práce, Univerzita Karlova v Praze, Filozofická fakulta,

Ústav anglického jazyka a didaktiky, květen 2009

Posudek oponenta

Bakalářská práce Andrey Řeňčové popisuje použití a základní funkce existenciálního kvantifikátoru *some* a jeho rozmanité překladové koreláty v češtině. Menší část je věnována i analýze pronominálních kompozit *somebody*, *someone* a *something*. Adverbiální kompozita nejsou předmětem zkoumání.

V teoretické části práce autorka podává podrobnou klasifikaci a zařazení zájmena *some*. *Some* patří mezi neurčitá zájmena a funguje zároveň sémanticky jako existenciální kvantifikátor. Dvě základní syntaktické funkce *some*, tedy determinační a pronominální úzce souvisejí s redukovanou nebo plnou výslovností kvantifikátoru *some*. Autorka při popisu těchto funkcí vychází především z *Mluvnice současné angličtiny na pozadí češtiny* a uvádí, že v determinační funkci má *some* výslovnost redukovanou [səm] nebo [sm], zatímco neredukovaná výslovnost [s^m] je typická především ve funkci pronominální. Autorka též poukazuje na fakt, že *some* stejně jako člen je prostředkem vyjádření reference, konkrétně negenerické, neurčité, nespecifické, případně anaforické. Dalším bodem teoretické části je popis použití *some* a *any* ve větách tázacích, záporných a podmínkových.

Metodologicky je práce založena na využití ParaConcu. Pro srovnání českých a anglických ekvivalentů byla použita dvě beletristická díla, z nichž bylo excerpováno 100 vět (50 vět z každého textu) obsahujících 105 výskytů *some*. Dále bylo nashromážděno 30 příkladů *something* a 30 příkladů *someone*. Na základě rozboru bylo zjištěno, že ve funkci pronominální se *some* nejčastěji objevuje v partitivní konstrukci s *-of*. Celkově je však možné konstatovat, že v 79% případů funguje *some* jako determinátor.

Za stěžejní část bakalářské práce můžeme považovat výčet a analýzu českých překladových protějšků, kterých autorka doložila celkem 17 a to včetně významné skupiny, kdy anglické *some* zůstává v češtině bez překladového ekvivalentu, což souvisí s absencí kategorie určenosti v češtině. Mezi nejčastější překladové varianty patří *nějaký/nějací* a *některý/některí*. Za velmi přínosné lze považovat přehledné roztrídění získaných dat do tabulek a to především tam, kde autorka ukazuje, jak se překlady do češtiny liší u determinační a pronominální funkce *some*. Podobně jako u *some* postupuje autorka u pronominálních kompozit. Zde dospívá k zajímavému zjištění, že kompozitum *somebody* se v textech vyskytlo zcela minimálně. Je tedy možné konstatovat, že autoři považují *someone* za stylisticky vhodnější.

Teoretická část předložené práce velmi dobře zpracovává pramennou literaturu, kterou však zásadním způsobem o nové poznatky neobohacuje. Přestože zaměření práce je primárně morfologické, podařilo se autorce přesáhnout morfologický rámec a zahrnout aspekty syntaktické a stylistické. Pro vlastní analýzu autorka zvolila velmi vhodný materiál dvou beletristických textů a jejich překladů do češtiny. Kapitola 4.5 přináší zajímavé a detailní srovnání anglického *some* s českými překladovými protějšky. Překlady do češtiny jsou přijímány nekriticky, což někdy může negativně ovlivnit kvalitu i kvantitu získaných výsledků. Z formálního hlediska můžeme zmínit občasnou nekonzistenci ve vyznačování českých ekvivalentů *some*. Celkově se práce vyznačuje dobrou angličtinou s drobnými pravopisnými nedostatky typu: *discutable*, (s. 11), *occurring* (s. 15) a občasnou nepřesností v užití členů, např. *the reference* (s. 6), *a particular noun* (s. 19), *examples of pronominal function of some* (s. 29). Hodnotíme-li stránku obsahovou a odbornou, postrádá práce širší zobecnění získaných výsledků. Dále zde chybí alespoň nástin, jakým směrem by se mohl

výzkum ubírat dále, popřípadě které jevy lze považovat za problematické, a tudíž vhodné pro další zkoumání.

Závěr: Jak vyplývá z výše uvedeného, práce Andrey Řenčové splnila požadavky kladené na bakalářské práce. K obhajobě ji proto doporučuji a předběžně hodnotím známkou *velmi dobře*.

Mgr. Veronika Srchová

V Praze 12. června 2009